

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

23 NOVEMBER 1995

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 80, tweede
lid, van het Gerechtelijk Wetboek**

(Ingediend door de heer Antoine Duquesne)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 79 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, bepaalt dat de Koning uit de rechters in de rechtbank van eerste aanleg volgens de behoeften van de dienst een of meer onderzoeksrechters aanwijst.

Die onderzoeksrechter(s) wordt(worden) aangewezen voor een termijn van één jaar, die een eerste maal met twee jaar kan worden verlengd. Om voor dat ambt in aanmerking te kunnen komen, moeten die magistraten zitting hebben gehad als rechter in de rechtbank van eerste aanleg of gedurende drie jaar het ambt van lid van het openbaar ministerie hebben uitgeoefend, zo niet kunnen zij slechts worden aangewezen uit de rechters die in dit ambt sedert ten minste een vol jaar zijn benoemd.

Tal van rechtbanken van het land worden thans overstelpt met werk op het vlak van het gerechtelijk onderzoek. In dat verband biedt de wet (artikel 80, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991) de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg de mogelijkheid bij wijze van uitzondering een werkend rechter aan te wijzen om gedurende een niet verlengbare termijn van zes maanden het ambt van onderzoeksrechter waar te nemen.

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

23 NOVEMBRE 1995

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 80, alinéa 2
du Code judiciaire**

(Déposée par M. Antoine Duquesne)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 79 du Code judiciaire, modifié par la loi du 18 juillet 1991, précise que le Roi désigne parmi les juges au tribunal de première instance, selon les nécessités du service, un ou plusieurs juges d'instruction.

Ce ou ces juges d'instruction sont désignés pour un premier terme d'un an, renouvelable une première fois pour une durée de deux ans. Ces magistrats, pour pouvoir être désignés à ces fonctions, doivent avoir siégé comme juge au tribunal de première instance ou avoir exercé les fonctions de membre du ministère public pendant trois ans. A défaut, les juges d'instruction ne pourront être désignés que parmi les juges nommés à ces fonctions depuis au moins une année entière.

De nombreux tribunaux du pays sont actuellement confrontés à un surcroît de travail au niveau de l'instruction. Dans cette hypothèse, la loi (article 80, alinéa 2, du Code judiciaire, introduit par la loi du 18 juillet 1991) permet au président du tribunal de première instance de désigner, à titre exceptionnel, un juge effectif pour remplir les fonctions de juge d'instruction pour un terme de six mois non renouvelable.

(*) Deuxième session de la 49e législature.

Het ligt voor de hand dat als die werkoverlast met betrekking tot het gerechtelijk onderzoek aanhoudt, de korpschefs niets anders kunnen doen dan voortdurend van « toegevoegd » onderzoeksmagistraat te wisselen totdat allen aan de beurt geweest zijn.

Dergelijke toestanden hebben noodlottige gevolgen en sturen het gerechtelijk werk in de war.

Daar komt nog bij dat de aangewezen rechter, die aan zijn bediening van onderzoeksrechter begon te wennen, zijn ambt moet afstaan aan een andere onervaren magistraat van de zetel, die op zijn beurt tijd nodig heeft om zich aan zijn nieuwe functies aan te passen, hetgeen uiteraard weinig bevorderlijk is voor de efficiëntie en tot een « ondermaatse rentabiliteit » leidt.

Om de absurde gevolgen van de bij artikel 80, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek gestelde voorwaarden ongedaan te maken, stel ik voor het verbod tot verlenging van het mandaat van « toegevoegd onderzoeksrechter » op te heffen, mits voldaan wordt aan de voorwaarden die bij artikel 79 van het Gerechtelijk Wetboek voor de uitoefening van het mandaat van onderzoeksrechter worden gesteld.

Het spreekt vanzelf dat een zodanige beslissing met redenen omkleed dient te worden en door de behoeften van de dienst gerechtvaardigd moet zijn.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld bij artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 80, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt vervangen door wat volgt :

« Bovendien kan de voorzitter van de rechtbank, indien de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, bij wijze van uitzondering, een werkend rechter aanwijzen om de voornoemde ambten waar te nemen voor een termijn die hij vaststelt en die een jaar niet overschrijdt, maar kan worden verlengd.

De beschikking van de voorzitter wordt met redenen omkleed en vermeldt de bijzondere omstandigheden welke die aanwijzing rechtvaardigen. »

30 oktober 1995.

Il est bien évident que lorsque ce surcroît de travail au niveau de l'instruction perdure, les chefs de corps n'ont d'autres solutions que de procéder à des changements perpétuels de magistrats instructeurs « de complément » jusqu'à épuisement du cadre.

Une telle situation engendre des effets néfastes. Celle-ci provoque la désorganisation du travail dans la juridiction.

Par ailleurs, le magistrat désigné qui commençait à s'habituer aux fonctions de juge d'instruction doit quitter le poste pour le laisser à un autre magistrat du siège, inexpérimenté en la matière et qui, lui aussi, aura besoin d'un nouveau temps d'adaptation pour l'exercice de ses nouvelles fonctions. Une telle situation entraîne nécessairement un manque d'efficacité et un « déficit en termes de rentabilité ».

Pour mettre fin aux conséquences absurdes qu'engendrent les conditions fixées par l'article 80, alinéa 2 du Code judiciaire, je propose de mettre fin à l'interdiction du renouvellement du mandat de « juge d'instruction de complément » tout en respectant les conditions posées par l'article 79 du Code judiciaire pour l'exercice de ce mandat de juge d'instruction.

Il est bien entendu qu'une telle décision doit être motivée et justifiée par les nécessités du service.

A. DUQUESNE

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 80, alinéa 2, du Code judiciaire est remplacé par ce qui suit :

« En outre, si les nécessités du service le justifient, le président du tribunal peut, à titre exceptionnel, désigner un juge effectif pour remplir les fonctions précitées pour un terme qu'il fixe, qui ne dépasse pas un an, mais qui est renouvelable.

L'ordonnance du président est motivée et fait état des circonstances particulières qui justifient cette désignation. »

30 octobre 1995.

A. DUQUESNE